

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně senátu JUDr. Věry Šimůnkové a soudců Mgr. et Mgr. Karla Ulíka a Mgr. Josefa Straky ve věci

žalobkyně: **Národní knihovna České republiky**
IČO 00023221, sídlem Mariánské nám. 190, Praha

proti

žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**
sídlím Zborovská 81/11, Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 4. 2024, č. j. 155062/2023/KÚSK,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 4. 2024, č. j. 155062/2023/KÚSK, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení 3 000 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobkyně požádala o povolení kácení dvou smrků a jedné břízy bělokoré mimo les na pozemku par. č. 394/1 v k. ú. Neratovice.
2. Městský úřad Neratovice (dále „městský úřad“) vydal dne 11. 10. 2023 rozhodnutí č. j. MěÚN/085680/2023 (dále „prvostupňové rozhodnutí“), jehož výrokem I žalobkyni povolil kácení břízy, výrokem II nepovolil kácení dvou smrků a výrokem III žalobkyni uložil náhradní výsadbu jednoho javoru.
3. Žalobkyně podala proti výrokům II a III prvostupňového rozhodnutí odvolání, které žalovaný shora uvedeným rozhodnutím ze dne 17. 4. 2024 (dále „napadené rozhodnutí“) zamítl pro opožděnost podle § 92 odst. 1 věty první zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. V odůvodnění žalovaný konstatoval, že prvostupňové rozhodnutí bylo žalobkyni doručeno dne 11. 10. 2023. Žalobkyně byla řádně poučena o lhůtě 15 dní od doručení k podání odvolání. Posledním dnem odvolací lhůty tak bylo 26. 10. 2023. Odvolání bylo městskému úřadu doručeno 30. 10. 2023. Odvolání tedy bylo podáno opožděně. Žalovaný neshledal důvody k zahájení přezkumného řízení, důvody pro obnovu řízení nebo vydání nového rozhodnutí podle § 92 odst. 1 věty druhé správního řádu. Dále se stručně vyjádřil k odvolacím námitkám.

Shrnutí podání účastníků

4. Žalobkyně se žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“), domáhá zrušení napadeného rozhodnutí. Podle ní podala odvolání včas. Prvostupňové rozhodnutí jí bylo doručeno dne 11. 10. 2023. Odvolání odeslala doporučenou zásilkou prostřednictvím České pošty dne 26. 10. 2023, tj. ještě ve lhůtě k podání odvolání. Odvolání bylo městskému úřadu doručeno dne 30. 10. 2023. K žalobě mj. přiložila fotografii podacího lístku a dodejky. Již z tohoto důvodu je podle ní třeba napadené rozhodnutí zrušit. Dále v žalobě polemizovala též se stručným a podle ní nedostatečným vypořádáním věcných námitek uplatněných v odvolání v napadeném rozhodnutí.
5. Žalovaný ve vyjádření k žalobě konstatoval, že z obsahu správního spisu nevyplývá, že by žalobkyně podala odvolání prostřednictvím České pošty, a navrhl zamítnutí žaloby. Vycházel ze správního spisu, který mu předložil městský úřad. Ve spise je založeno odvolání žalobkyně s razítkem podatelny městského úřadu a poznámkou, že došlo dne 30. 10. 2023. Přílohou je výstup z podatelny městského úřadu, ve kterém je poznámka „osobně“. Proto v napadeném rozhodnutí dospěl k závěru, že odvolání bylo podáno až 30. 10. 2023, a tedy opožděně. K námitce nevypořádání odvolacích námitek uvedl, že vzhledem k opožděnosti odvolání bylo nadbytečné se jimi podrobně zabývat.
6. Žalobkyně v replice setrvala na tom, že odvolání podala dne 26. 10. 2023 prostřednictvím České pošty a ta zásilku doručila 30. 10. 2023. K replice připojila originál dodejky a e-mail České pošty zamítající reklamaci žalobkyně.

Ústní jednání

7. Při jednání konaném dne 26. 9. 2024 žalobkyně setrvala na svém stanovisku a své argumentaci. Žalovaný se z jednání podáním ze dne 23. 9. 2024 omluvil, přičemž dodal, že předložené důkazy napovídají na důvodnost žaloby, nicméně tyto listiny nebyly součástí správního spisu, jak byl žalovanému předložen městským úřadem.
8. Soud při jednání doplnil dokazování podacím lístkem k poštovní zásilce č. RR763825842CZ, dodejkou k poštovní zásilce č. RR763825842CZ, výsledkem reklamačního řízení a výstupem ze systému České pošty Sledování zásilek.

9. Další důkazní návrhy soud vyhodnotil jako nadbytečné. Žalobkyní předložený výstup z jejího interního systému ukazuje pouze na datum doručení prvostupňového rozhodnutí, které nebylo sporné (11. 10. 2023). Předložená fotodokumentace, informace k nárokům javoru a další listiny týkající se merita sporu soud neprováděl, neboť v této věci se mohl zabývat pouze otázkou včasnosti odvolání (viz dále). Další navržené listiny byly součástí správního spisu, jímž se dokazování neprovádí [srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále „NSS“) ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS].

Posouzení věci soudem

10. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, po vyčerpání řádných opravných prostředků, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou. Soud posoudil žalobu v rozsahu uplatněných žalobních bodů vycházející ze skutkového a právního stavu ke dni vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.).
11. Podle § 40 odst. 1 písm. d) správního řádu pokud je provedení určitého úkonu v řízení vázáno na lhůtu, je lhůta zachována, je-li posledního dne lhůty učiněno podání u věcně a místně příslušného správního orgánu anebo je-li v tento den podána poštovní zásilka adresovaná tomuto správnímu orgánu, která obsahuje podání, držitel poštovní licence nebo zvláštní poštovní licence anebo osobě, která má obdobné postavení v jiném státě; nemůže-li účastník z vážných důvodů učinit podání u věcně a místně příslušného správního orgánu, je lhůta zachována, jestliže je posledního dne lhůty učiněno podání u správního orgánu vyššího stupně; tento správní orgán podání bezodkladně postoupí věcně a místně příslušnému správnímu orgánu.
12. Podle § 83 odst. 1 věty první správního řádu odvolací lhůta činí 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak.
13. Podle § 92 odst. 1 správního řádu opožděné nebo nepřípustné odvolání odvolací správní orgán zamítne. Jestliže rozhodnutí již nabylo právní moci, následně zkoumá, zda nejsou dány předpoklady pro přezkoumání rozhodnutí v přezkumném řízení, pro obnovu řízení nebo pro vydání nového rozhodnutí. Shledá-li předpoklady pro zahájení přezkumného řízení, pro obnovu řízení nebo pro vydání nového rozhodnutí, posuzuje se opožděné nebo nepřípustné odvolání jako podnět k přezkumnému řízení nebo žádost o obnovu řízení nebo žádost o vydání nového rozhodnutí.
14. V případě žaloby proti rozhodnutí o zamítnutí odvolání pro opožděnost je správní soud oprávněn zkoumat v mezích žalobních bodů pouze to, zda se skutečně jednalo o opožděné odvolání, a zda tedy byl žalobce zkrácen na svých právech neprovedením odvolacího přezkumu. Pokud dospěje k závěru, že odvolání bylo po právu zamítnuto jako opožděné, žalobu zamítne. V opačném případě rozhodnutí zruší a věc vrátí žalovanému k dalšímu řízení (srov. např. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 26. 8. 2008, č. j. 8 As 51/2006-105, či rozsudky NSS ze dne 30. 9. 2008, č. j. 8 As 51/2006-112, ze dne 27. 5. 2010, č. j. 5 As 41/2009-91, či ze dne 13. 5. 2011, č. j. 5 As 18/2011-81). Proto se soud nezabýval věcnými námitkami žalobkyně, že oprávněné úřední osoby se nemohly dostatečně seznámit se stavem dřevin a technickým stavem pozemku, že žalovaný porušil zásadu bezprostřednosti, protože prováděl dokazování ve věci bez přítomnosti žalobkyně, že se nedostatečně vyjádřil k věcným odvolacím námitkám žalobkyně apod.
15. Argumentace žalobkyně, že odvolání bylo podáno v zákonné lhůtě, je nicméně důvodná.

16. Mezi stranami není sporu, že žalobkyni bylo prvostupňové rozhodnutí doručeno dne 11. 10. 2023, že posledním dnem lhůty k podání odvolání byl čtvrtek 26. 10. 2023 a že odvolání městský úřad obdržel až v pondělí 30. 10. 2023. Účastníci se však rozcházejí v tom, zda bylo odvolání podáno k poštovní přepravě 26. 10. 2023 (jak tvrdí žalobkyně a v takovém případě bylo podáno včas), či bylo podáno osobně až v pondělí 30. 10. 2023 (jak tvrdí žalovaný a v takovém případě bylo podáno opožděně).
17. Žalovaný v napadeném rozhodnutí konstatoval, že odvolání bylo doručeno městskému úřadu až dne 30. 10. 2023, a z toho dovodil jeho opožděnost. Jak však vyplývá z výše citovaného § 40 odst. 1 písm. d) správního řádu, pokud žalobkyně skutečně odeslala odvolání prostřednictvím poštovní zásilky, není z hlediska včasnosti odvolání určující den, kdy byla zásilka správnímu orgánu doručena, ale den, kdy byla poštovní zásilka podána.
18. Žalovaný ve vyjádření k žalobě doplnil, že ze správního spisu nevyplývá, že žalobkyně podala odvolání cestou poštovní přepravy a že ve správním spise je odvolání žalobkyně s razítkem „došlo dne 30. 10. 2023“, k čemuž je přiložený výstup z podatelny městského úřadu s poznámkou „osobně“.
19. Soud potvrzuje, že součástí jemu předloženého správního spisu není obálka, jejímž obsahem odvolání bylo. Stejně tak je součástí správního spisu snímek obrazovky (*printscreen*) patrně interního počítačového systému městského úřadu, kde je u příslušného odvolání uvedeno datum 30. 10. 2023 a poznámka „osobně“.
20. Žalobkyní předložené listinné důkazy však jednotlivě i ve svém souhrnu prokazují, že předmětná zásilka byla skutečně dne 26. 10. 2023 podána k poštovní přepravě. Jde zejména o podací lístek k poštovní zásilce č. RR763825842CZ, z něhož vyplývá, že zásilka byla podána na poště Praha 1 dne 26. 10. 2023, odesílatelem je žalobkyně a adresátem městský úřad. S tímto podacím lístkem koresponduje též dodejka k zásilce se stejným číslem, z něhož také vyplývá, že zásilka byla podána dne 26. 10. 2023 na poště Praha 1 a adresátem byl městský úřad (konkrétně jeho odbor životního prostředí). Dodejka dále prokazuje, že tato zásilka byla poštovní přepravou doručena městskému úřadu dne 30. 10. 2023, což koresponduje s tvrzeními žalobkyně. S touto skutkovou verzí dále koresponduje výsledek reklamačního řízení, který taktéž potvrzuje, že zásilka č. RR763825842CZ byla doručena prostřednictvím České pošty dne 30. 10. 2023. Rovněž výstup ze systému České pošty Sledování zásilek potvrzuje, že zásilka byla Českou poštou převzata k přepravě dne 26. 10. 2023 na Praze 1 a byla dodána dne 30. 10. 2023 v Neratovicích.
21. Soud pro úplnost dodává, že žalovaný tyto listinné důkazy nijak nezpochybnil a stejně tak netvrdil, že by obsahem předmětné zásilky bylo něco jiného než odvolání v této věci. Tvrdil-li by to, musel by ostatně sám prokázat, co bylo obsahem této zásilky, resp. že jejím obsahem nebylo předmětné odvolání (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 11. 2018, sp. zn. 27 Cdo 3744/2018).
22. Soud tak dospěl na základě provedeného dokazování k závěru, že odvolání bylo skutečně podáno k poštovní přepravě dne 26. 10. 2023, jak tvrdila žalobkyně. Odvolání tedy bylo podáno včas, a napadené rozhodnutí je proto nezákonné.
23. Nad rámec nutného odůvodnění soud podotýká, že přesto, že celou situaci patrně způsobila chyba městského úřadu, který zřejmě předmětnou obálku do správního spisu nezaložil, mohl se žalovaný svého nesprávného závěru o opožděnosti odvolání vyvarovat. Jednak jistou indicií bylo stanovisko samotného městského úřadu, který při předložení spisu k odvolacímu řízení

konstatoval, že odvolání bylo podáno v zákonné lhůtě. Jednak žalovaný mohl své pochybnosti o včasnosti odvolání předejít v průběhu odvolacího řízení též přímo žalobkyni, která by jistě doložila stejné důkazní prostředky jako nyní soudu, a tím tyto pochybnosti vyvrátila (přiměřeně srov. rozsudek NSS ze dne 10. 1. 2019, č. j. 1 As 382/2018-39). K zevrubnějšímu ověření včasnosti odvolání jistě prostor v rámci odvolacího řízení byl, neboť správní spis byl žalovanému doručen 12. 12. 2023 a ten přistoupil k vydání napadeného rozhodnutí až dne 17. 4. 2024.

Závěr a náklady řízení

24. S ohledem na výše uvedené soud napadené rozhodnutí zrušil pro nezákonnost podle § 78 odst. 1 s. ř. s. a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Právním názorem vysloveným v tomto rozsudku je žalovaný v dalším řízení vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
25. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Nezastoupené žalobkyni, která naopak byla ve věci plně úspěšná, náleží náhrada prokazatelně a účelně vynaložených nákladů řízení (viz rozsudek NSS ze dne 25. 8. 2015, č. j. 6 As 135/2015-79). Tímto nákladem je zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč, další náklady žalobkyně nedoložila a nevyplynají ani z obsahu soudního spisu. Náhrada nákladů řízení je splatná ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku (§ 54 odst. 7 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 26. září 2024

JUDr. Věra Šimůnková, v. r.

předsedkyně senátu

předseda senátu